

"Amerikanski Slovenec"
DELA ŽE
52
LET ZA SVOJ
NAROD
AMERIČKI

AMERIKANSKI SLOVENEK

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI

Geslo: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do zmage!

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI I N URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; P. S. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKÉ ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH.

STEV. (NO.) 144

CHICAGO, ILL., TOREK, 12. OKTOBRA — TUESDAY, OCTOBER 12, 1943

LETNIK (VOL.) LII.

Rusi pritiskajo v Belo Rusijo

HITLER ZAPOVEDAL BRANITI VSAKO PED ZEMLJE

London, Anglija. — Ruske armade izvajajo hud pritisk na dve zdaj najvažnejši nemški bazi na Gornji in Vitebsk. Oba mesta sta važna križišča in na važnem stratežnem kraju v Belorusiji, ki leži nad Ukrajino in se steza severno do Latvije in na zapadu do Poljske. V tem delu fronte so Rusi napredovali zadnje tri dni od 8 do 13 milj in so na vsej črti osvobodili nad 140 manjših in večjih vasi in mest ter stalno potiskajo Nemce nazaj. Namen tega pritiska je osvoboditi Belo Rusijo in priti čimprej moč do Rige in latviškega zaliva.

V okolici Kijeva poročajo iz Moskve, da so Rusi potisnili Nemce od Dnjepra nazaj tako daleč, da nemška artilerija ne dosega več prehodnih točk ob reki Dneper. Pričakuje se, da bodo Rusi zdaj razlili svoje sile na zapadno stran Dnjepra in začeli z večjo silo pritiskati na Nemce. Na južnem delu fronte so Rusi iztirali Nemce iz Kav-

kaza in tamošnjega polotoka med Azovskim in Črnim morjem. Ob severni obali Azova pa se pomikajo ruske armade proti Krimski, kjer je pričakovati, da se bodo Nemci prej ali slej umaknili, da se rešijo zajetja s celinske strani pred Rusi.

Na rusko fronto je prihitel zadnji teden Hitler sam in baje zapovedal, da morajo Nemci odslej naprej braniti vsak palec zemlje pred Rusi. Zapovedati je seveda lahko, ali bodo to tudi v stanu napraviti je drugo vprašanje. Hitler je napovedal glede Rusije že marsikaj, a je v vseh napovedih doslej klaverno propadal.

ODLOČILNA BITKA ZA RIM SE PRIBLIŽUJE

Alžir, Afrika. — Amerikanci in Angleži so doslej v Italiji uspešno nastopali. Ni dvoma, da je bila invazija preko morja v južno Italijo zelo težka naloga, ki so jo junaško izvedli. Vendar pa, kakor napovedujejo nekateri stratezi, najhujše borbe še le pridejo te prihodnje tedne.

Kolikor doslej znano, so Nemci spravili skupaj od 20 do 30 divizij vojaštva v Italijo. Razvrščajo jih nekje nad Rimom in pod Rimom. Tudi letalska ojačenja prihajajo v Italijo. Neko poročilo omenja, da bodo Nemci skušali braniti Rim za vsako ceno in da se bo že pred Rimom bila ena večjih odločilnih bitk za posest Italije. Od te bitke bo odvisno, kako balancirajo vojaške moči med Nemci in Zavezniki.

Ameriške čete so zadnje tri dni ponovno napredovale za več, kakor deset milj. Angleži pa na vzhodni strani za nekako 13 milj naprej. Vendar vse to so le spopadi zadnjih in prednjih straž med obema vojskoma. Glavne boje pričakujejo pri Formiji kakih 20 milj od sedanje fronte pri reki Volturno in v sredini pri Iserniji in višje pri Sulmoni. Te točke bodo morali Zavezniki vzeti predno bodo mogli misliti na udar proti Rimu.

V Egejskem morju so na dnevnem redu napadi na razne otoke radi boljšanja pozicij na obeh straneh.

Najnovejša vesti omenjajo, da portugalska vlada bo vsak čas napovedala Japonsko vojno. Vojaško Portugalska ni posebnost. Je pa važna s svojimi lukami ob Atlantiku za Amerikance in Angleže, posebno za borbo proti nemškim podmornicam.

SLOVENIJA POSTALA BOJIŠČE MED MED NEMCI IN JUGOSL. GERILCI

London, Anglija. — Koncem zadnjega tedna so se razvili po velikem delu Jugoslavije silno krvavi spopadi med nemškimi četami in jugoslovanskimi gerilci. Angleški in ameriški poročevalci, ki se nahajajo v gerilci, omenjajo le Jugoslovansko ljudsko osvobodilno armado, ki jo tvorijo partizani, dalje omenjajo le voditelja ljudske armade generala Josipa (Tito) Brozovića, nikjer pa ne voditelja četnikov generala Mihajlovića. Kaj je vzrok, da je Mihajlović nekako zasenčen ni nikjer omenjeno, lahko pa o tem vsak sam sodi in razmišlja.

Najnovejša poročila povdarjajo, da osvobodilna armada ogroža štiri večja mesta v Jugoslaviji. Trst ogrožajo od južno vzhodne strani, kar je znamenje, da je morala partizanska kolona priti navzgor od Re-

ke mimo Ilirske Bistrice, ali pa preko Istre. Ta kolona, ki pritiska na Trst, je dobro opremljena ker poročilo omenja, da so Nemci napadli z 200 tanki in da so jih partizani odbili. Prve partizanske predstraže so se v petek in soboto pojavljale že v tržaškem predmestju.

Dalje poročajo, da so partizani pred mestom Zadrom v Dalmaciji, da so zasedli Karlovac in Ogulin na Hrvaškem. Partizani so dalje razdeljali dvotirno progo med Trstom in Avstrijo nekje na Slovenskem.

JEZIK, KI GA VSI RAZUMEJO. Ameriški vojak na levi in britiški Tommy na desni ne razumeva nemščine, toda nazijski ujetniki, zajeti v začetnih bojih v Salerno, Italija, razumejo dobro, kaj pomenita ti dve puški. Po izrazu na obrazih ujetnikov bi človek sklepal, da so popolnoma zadovoljni s svojo usodo.

ZAKAJ JE POTREBNO PREDVIDNO RACIONIRANJE ŽIVEŽA?

Washington, D. C. — Več, kakor en milijon funtov razne prehrane je bilo poslano tekom meseca avgusta v tem letu za vezniškim narodom. Kvota je veliko nižja od kvote za julij, a še vedno zelo visoka, ki se bo v zimskih mesecih dvigala. Zvezni urad za vojno prehrano poroča, da v omenjenem izvozu za avgust so bili vključeni večinoma sledeči predmeti: konzervirano mleko, svinjsko meso, mast in sladkor. Od količine izvoza je šlo 69% v Anglijo, 23% v Rusijo, 7% v Afriko in v druge dele sveta okrog 1%. Od 1. januarja pa do 31. avgusta 1943 se je izvozilo iz te dežele 7,313,000,000 funtov prehrane.

NAŠE DOMAČE VESTI

Chicago, Ill. — Zadnji teden se je ponesrečila naša znana rojakinja Mrs. Paulina Ožbolt, na 2029 W. Cermak Road. Padla je in si je zlomila nogo. Zdravi se doma. — Zadnji petek pa je odšla na operacijo znana rojakinja Mrs. Frances Cvenk (vdova) in se nahaja v bolnišnici sv. Antona. Obe priporočamo, da jih prijatelje obiščejo. Obenem želimo obema čimprejšnjega okrevanja.

\$137.57 GOTOVINE PRIDE NA VSAKEGA

Washington, D. C. — Zakladniški urad poroča, da je bilo koncem septembra v prometu (cirkulaciji) \$18,842,178,987.00 denarja. Če to svoto porazdelite na vse prebivalstvo, pravi poročilo, bi prišlo na vsako osebo v deželi \$137.57.

Razdeljali so progo med Trstom in Reko. Partizani trdijo, da so tekom zadnjih treh dni ubili več, kakor 250 Nemcev in pobili so tudi mnogo hrvaških Pavelčevih ustašev.

Jugoslovanska ljudska osvobodilna armada, ki jo vodijo in tvorijo partizani, šteje baje nad 300,000 mož, omenjajo poročila in povzroča okupatorjem po vsej Jugoslaviji velike težave.

KRIŽEM SVETA

Bern, Švica. — Naziji so odvedli najmlajšo hčer italijanskega kralja, princezo Marijo Savojsko v Nemčijo. Tako tudi njenega soproga princa Louisa. Bolgarski poslanik je vložil protest, ker za nju je prosila bolgarska kraljica, ki je sestra princeze, da naj bi jima dovolili bivanje v Bolgariji. Prošnji Nemci niso ugodili.

London, Anglija. — Portugalska vlada je močno ozlovoljena nad okupacijo portugalskega otoka Timor v Pacifiku, ki so ga Japonci zasedli pred nedolгим. Pričakuje se, da bo Portugalska napovedala vojno Japonski. V soboto sta konferiral predsednik Portugalske in japonski poslanik. Po konferenci je japonski poslanik dal sežgati vse dokumente, kar je znamenje, da je med obema deželama konec vseh zvez.

New York, N. Y. — Radio vest iz Bogota, Colombia, javlja, da je podala tamkajšnja vlada rezignacijo radi spora s predsednikom Alfonsom Lopezom, ki je odredil vojno stanje proti stavkujočim transportnim delavcem. Vest obenem omenja, da je bilo v spopadih med policijo in stavkarji ubitih in ranjenih več oseb.

Middleboro, Wāsh. — Seštrčna predsednika Roosevelta, ki je 96 let stara Mrs. Deborah Delano, je izjavila te dni, da je predsednik Roosevelt že dovolj dolgo v predsedniškem uradu in da naj da priložnost za predsednikovanje še komu drugemu. Mrs. Delano, pravijo, da je trda republikanka.

New Orleans, La. — Iz urada ameriške pomorske komisije prihaja vest, da so tekom zadnjega meseca zgradili v ameriških ladjedelnicah 160 trgovskih tovornih parnikov, ki znašajo 1,652,651 tonov. Proizvodnja parnikov ni bila še nikoli tako visoko razvita, kakor sedaj.

Investirajte svoj denar v vojne bonde! Pomagajte svoji deželi do zmage!

V SENATU JE NA VIDIKU PREPIR GLEDE POVOJNEGA SODELOVANJA

Washington, D. C. — Kljub temu, da je kongres odobril znano Fulbrightovo resolucijo, ki nalaga Zdr. državam v načelu sodelovanje v mednarodnih zadevah za ohranjenje miru v svetu po tej vojni, pripravljajo zdaj nove predloge, ki bodo poleg Fulbrightove resolucije določale jasne meje dolžnostim takega sodelovanja od strani te dežele. Senator George pripravlja resolucijo, ki bo dopolnila Connallyev načrt za povojno mednarodno sodelovanje in bo za Zdr. države določila fiksno stališče za tako sodelovanje. Proti tem načrtom pa že dvigajo ugovore razni drugi senatorji in pričakuje so vročih debat glede tega prihodnje tedne v senatu. Glede povojnega sodelovanja so v senatu bili svoj čas proti Ligi narodov.

NEMCI STRELJAJO GRŠKE STAVKARJE

London, Anglija. — Trije grški uposlenci, ki so bili zaposleni pri plinski družbi v Atenah in so odšli te dni na stavko, so bili od Nemcev obsojeni na smrt in ustreljeni. 68 drugih pa je bilo obsojenih v dolgotrajen zapor.

500,000 LETAL V LETU 1950

Baltimore, Md. — Wm. Burdall, pomožni tajnik v trgovinskem oddelku je v svojem govoru povdarjal, da bo v Zdr. državah leta 1950 nad 500,000 letal. Tedaj, pravi, bo v Ameriki okrog 441,000 privatnih letal, okrog 50,000 vojaških in 9,000 transportnih letal v obratu. To bo brnelo in ropotalo!

NAZIJI POTOPILI BOLNIŠKO LADJO

Alžir, Afrika. — Zavezniški vojni urad poroča, da so naziji 13. septembra potopili pri Salernu angleško bolniško ladjo Newfoundland, ko je ta sprejemala ranjence na krov. Ladja je bila označena z vsemi znaki bolniške ladij, kar pa nazijski barbarji niso upoštevali.

POROČILO, KI POJASNUJE RAZMERE V DOMOVINI

PISMO IZ LJUBLJANE Z DNE 22. MAJA 1943
(Izveček)

Objavlja P. Bernard Ambrožič OFM.

(Konec)

Ti fantje so morali v začetku radi premoči partizanov sami biti oblečeni v partizanske obleke z njihovimi znaki, da so se nekaj časa krili. Ko so jih pa partizani zvohali, so imeli par hudih spopadov s partizani, pa so vsled svoje borbenosti takoj zmagali. Odpor proti partizanom je bil po nekaterih krajih tako močan, da so na primer fantje iz vasi Nadlesk, Podcerkev in Dane v občini Stari Trg pri Rakeku, vsi zbežali v gozdove, ko so 8. maja 1942 partizani zasedli Stari Trg. Ko so se Italijani vrnili na občino, so se tudi fantje vrnili iz gozdov, ker so zvedeli, da Italijani izvajajo strahovite represalije proti vsem družinam, kjer kakoga člana ni bilo doma, pa čeprav se je umaknil le pred partizani. Toda Italijani so te fantje pobrali — iz bojazni, da bi se ne pridružili partizanom — v noči na 3. junija ter jih odpeljali v Italijo v internacijo. Iz vasi Nadlesk je bilo odpeljanih 49, nekaj iz Podcerkve, iz Dan pa sploh vsi.

V Horjulu so partizani umorili uglednega župana Bastiča in njegovo ženo, po imenu Marijano, staro 62 let. Ko so fantje, ki so bili v "ilegali" od Sv. Jošta, videli, da pred partizani niso varne niti ženske, so se iz gozdov vrnili v vas in so skupno oboroženi prenočevali v hiši pri Žakljevih. Iz ilegale v gozdu so prišli Maček Janez, župan Grdadolnik Franc, dalje bivši žandarmerijski narednik, ki je vodil skupino, Grdadolnik Janez, ter Kavčič Jože z vsemi Žakljevimi sinovi in kaplanom Cvelbarjem.

Ko so partizani po Bastičevem umoru v Horjulu izjavljali, da pojdejo zdaj nad Šent Jošt, so fantje v tej vasi vzeli zadevo resno. Radi svojih domačih so hoteli pripraviti temeljito obrambo. Sami so imeli le dve jugoslovanski streljanci. Zaprošili so pa od krajevnih italijanskih oblasti za orožje ter prejeli 40 italijanskih pušk. Tako je nastala prva "Vaška Straža" in to so bili prvi fantje, ki so prešli iz "ilegale" v "legalo". In ko je bila obramba zoper partizane pri napadu na Sv. Jošt uspešna, je to opogumilo tudi ostale občine, da so zaprosile za orožje. Vaške straže so pa tudi v resnici zaščitnice ljudskega življenja in imetja. Zalostno, pa vendar resnično je, da kmetje vsak večer gonijo svojo živino iz ogroženih vasi na sedeže Vaških Straž in jo zjutraj zopet odženejo. Mnogi prenočujejo vsako noč na sedežih Vaških Straž, da si očuvajo življenje. (Zužemberk, Polica, Černomelj itd.)

Kako to izgleda, navajam podrobni zgled na primer z

Blok. Partizani so v oktobru 1942 izropali vas Ravne, v decembru pa požgali vas Topol, ki je štela 27 hiš. Potem so napadli Runarsko in izropali. Med kmeti se je začela akcija, da bi se iz vseh oddaljenih vasi preselili v vasi, ki so bolj zaščitene. Ko so pa začeli partizani po Božiču mobilizirati ljudi in pobirati živino v večjem obsegu, so ljudje začeli trumoma siliti v zavarovane vasi in s seboj goniti živino. V ta namen so okupatorske oblasti zgradile barake in so izdale ukrep, da se morajo preseliti vsi moški iz ogroženih vasi od 15. do 45. leta. Tako se je preselilo 150 družin s 510 člani v vasi Nova vas, Nemška vas, Velike Bloke in nekaj malega na Ulaško. Stanje teh beguncev je silno bedno. Ponekod so v dveh sobah tri in tudi šest družin skupaj. Higijenske razmere so tako slabe, da se je pojavila srbečica (garje) v tako silnem razmahu, da jo ima že nad 75% preseljenec. To ni nič čudnega, zakaj večina nima niti toliko perila, da bi se vsaj enkrat preoblekla. Nimajo posode za umivanje, za kuhanje... ker so jim vse pobrali partizani. Spijo seveda na slamah, ker za postelje ni prostora, pa tudi rjuh ni, kajti tudi te so pobrali partizani.

Iz 35 manjših vasi, ki imajo 4 do 10 hišnih števil, so prignali dosedaj 350 glav goveje živine. Nastanjeni je v dveh barakah in v bivšem jugoslovanskem hangarju, nekaj je je pa celo pod kozolci. Po partizanih narejena škoda gre že v milijone. Sami partizani so dosedaj požgali 15 hiš, pa tu niso všteta gospodarska poslopja in tudi ne vas Topol, ki je vsa pogorela. Od oktobra pa do 1. marca je bilo popolnoma oplenjenih 35 posestnikov, delno oropanih pa nad 70 kmetij. Okoli 30% goveje živine in prašičev so v občini (Bloke) pobrali partizani. Konj so pa zaplenili v istem času okrog 50%. Vaška Straža se nahaja v Novi vasi na Blokah.

Vaške Straže so po svojem namenu in v svojo aktivnostjo temeljito prekrizale namene Osvobodilne Fronte. Kjer so nastanjene v občini, imajo pod svojim očesom širši krog vasi, kjer sedaj OF ne more več vršiti prisilne mobilizacije, revizicij, propagande itd. Osvobodilna Fronta, ali bolje rečeno, komunizem je s tem odrezan od svojega najbolj priljubljenega elementa — od ljudskih množic, ki jih ne more več zavajati in izrabljati. Z Vaškimi Stražami je OF izgubila svoje zaledje. Cisto razumljivo je, da je Komunistična Partija zategadelj naperila svoj največji kanon na Vaške Straže. Hoče jih za vsako ceno uničiti. Ne okupator, ki (Nadaljevanje na 4. str.)

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891

Izhaja vsak torek in petek.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

The first and the oldest Slovene newspaper in America.
Established 1891

Issued every Tuesday and Friday.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Naročnina:	Subscriptions:
Za celo leto \$4.00	For one year \$4.00
Za pol leta 2.00	For half a year 2.00
Za četrt leta 1.25	For three months 1.25
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$4.50	For one year \$4.50
Za pol leta 2.25	For half a year 2.25
Za četrt leta 1.50	For three months 1.50

Dopisniki so prošeni, da dopise pošljejo vedno malo prej, kakor zadnje ure predno je list zaključen. Za torkovo številko morajo biti dopisi v uredništvu najkasneje do petka zjutraj prejeli. Za petkovo številko pa najkasneje do srede jutra. — Na dopise brez podpisa se ne odziva. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

POZOR! Številke poleg vašega imena na naslovni strani kažejo, do kdaj je plačana vaša naročnina. Prva pomeni mesec, druga dan, tretja leto. Obnavljajte naročnino točno.

Entered as second class matter, June 10, 1943, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

POVOJNA KITAJSKA

Kitajska je važen faktor ne samo za Azijo, marveč prav za ves svet. Skoro pet sto milijonov ljudi, ki jih ima v svojih mejah Kitajska, ne more prezreti nihče. To je skoro petina vsega prebivalstva sveta. Kitajska, kakor znano, je bila prva dežela na svetu s svojo kulturo že pred tisočletji. Po čudnih naključjih je pa s svojo kulturo zaostala za mlajšimi narodi in njihovimi kulturami. Tudi v drugih ozirih je v Kitajski neka čudna nepojasnjena počasnost v razvijanju.

Od srednjega veka naprej so v Kitajski vladale čudne razmere. Državno, politično in gospodarsko življenje je postalo večkrat tako zmedeno, da si sami Kitajci niso znali najti izhoda iz svojih zmed. To je pa slabo vplivalo na one, ki so imeli opravka s Kitajci. Tako je prišlo v samo zadnjem stoletju, da so tuje sile bile primorane posegati v kitajske razmere, da so varovale svoje gospodarske interese. Zato smo imeli do te zadnje vojne mnoge kitajske luke, kot v Honkongu, Šangaju in drugih pristaniščih, posebna tujezemska upravna okrožja, kjer so inozemske sile upravljale železnice, plovbo in skrbale tudi za red. Mnogi so to imenovali imperijalizem tujih velesil. Morda je deloma res bil. A zopet je treba vedeti, da nobena tuja sila ne bo opravljala take naloge brez gotovih koristi. Tako ne sebičen ni noben narod, da bo komu lepo čisto zastoj za reditelja in redarja. Drugič pa so tuje sile morale čuvati svoje interese na Kitajskem. Kakšne interese? Well, v kitajski industriji, kolikor in kakoršna je, v železnica, pristaniščih in plovbi so imele tuje velesile velike investicije. Kitajski kaos so te interese ogrožali; da niso propadli in postali zgubljeni za investitorje, jih je bilo treba pač varovati in ščititi. Zato nahajamo pogosto, da so tuje velesile morale s svojim vojaštvom ščititi svoje interese na Kitajskem. Razlika je seveda le pri Japoncih, ki so udarli v Kitajsko le z enim namenom, kot roparji, ne pa kot kaki zaščitniki svojih interesov in koncesij.

Sile osiše bodo v tej vojni poražene. Japonska je ena osiščenih velesil, za katero je usoda že določena. Porazena mora biti in njena vojaška sila uničena. Iz tujih tal se bodo morali umakniti, torej tudi iz Kitajske. Kitajska bo zadila zopet svobodno življenje. Mladi Kitajci se na povojno dobo dobro, prav skrbno, pripravljajo. Pri urejanju povojnega sveta bo tudi Kitajska zahtevala vse kar ji gre in kar smatra, da ji gre. Prav te dni je neki izmed mlajših kitajskih voditeljev glasno povdarjal kitajske zahteve po polni narodni, gospodarski in politični neodvisnosti od kakoršnih koli zunanjih sil. Stare pogodbe, koncesije in vse kar je bilo kedaj sklenjenega pod gotovimi pritiski razmer, je naglasil, je zdaj ukinjeno in odpovedano. Tudi Honkong je v tem omenil. In tu so imeli Angleži velike interese.

To naglašanje ni nič drugega, kakor znamenje, da se Kitajska prebujala. Preko Kitajske bo po tej vojni zapihala druga sapa. Kakšna? Tega danes ne ve še nihče. Ali bo Kitajska sposobna sama sebe vladati? Dosedaj ni bila, vsaj tako ne, da bi bili z njenim vladanjem zadovoljni tudi oni, ki so imeli v prejšnjem stoletju in pozneje z njo opravke. Kakšne bodo njene nacionalistične težnje? Tudi tega danes še nihče ne ve. Ve se danes pa to, da sodobna Kitajska zahteva tudi zase tisto mero neodvisnosti, kakoršna določa Atlantski čarter drugim narodom in deželam po vsem svetu. Kitajski velikan se zaveda nečesa, to je svojih pravic, če se zaveda tudi svojih dolžnosti do sveta in drugih, ki mu prav v tej borbi za njegov obstanek pomagajo, dosedaj še ni povdaril nikjer. Navadno je tako, da na svoje pravice nihče ne pozabi, na dolžnosti pa rad in ga je treba na iste opozarjati. Najbrže tudi Kitajci v tem niso nobena izjema.

Od strani zaveznikov bo treba velike politične modrosti v ravnanju s Kitajsko. Paziti bodo morali, da jo ne odbijejo. Če bi se zgodilo zadnje, bi Kitajci prav gotovo krenili na nacionalistično pot, ki bi vodila v znano politiko, v katero so zašli do vratu Japonci: Azijo Azijatom!

Z urejevanjem Daljnega vzhoda pa bodo politične težave tudi med Zavezniki. Povojna trgovina s Kitajci bo vaba, ki bo tujim silam delala skušnjave, pa tudi sitnosti.

PRIPRAVA ZA BLAGOSLOVITEV ZASTAVE

Chicago, Ill.

Članice podružnice št. 2 SZZ opozarjam na prihodnjo sejo, ki se bo vršila 14. okt. ob 8. uri zvečer v navadnih prostorih. Ker je ta seja zadnja seja pred našo prireditvijo in proslavo, ste prošene članice, da se je gotovo vse udeležite. Kot vam je znano in je bilo že zadnjič poročano v tem listu, ima naša podružnica blagoslovitev nove zastave dne 24. okt., kar bo posebno pomemben dan, ki bo v ponos vseh članic. Odbor je pridno na delu in pripravlja vse potrebno. Dolžnost nas članic pa je, da mu v tem oziru pomagamo, ter pridemo na sejo s kakimi dobrimi nasveti in ukrepi. Vsaka naj se malo žrtvuje, pa bomo imele lep uspeh. Dalje je tudi dolžnost članic onega društva, ki kako tako izredno pomembno prireditve pripravljajo, da se iste udeležijo. Vstopnice za banket, ki bo prirejen v počast članicam, kakor tudi vsem društvom in drugim, dobite na seji ali pa pri odboru. Naj ne ostane nobeden ta dan doma, ker po banketu se bo razvil bogat program in vsi boste imeli mnogo lepega užitka.

Se enkrat toraj vabim vse na banket, vas članice pa, da pridete gotovo na to sejo. O programu bo poročano drugič.

Članica.

PISMO ZVESTEGA NAROČNIKA

Eveleth, Minn.

Velecenjeno uredništvo Am. Slovenca: Moja naročnina bo v kratkem potekla, zato Vam priložen pošiljam denar za obnovo, zraven pa 40c za Baragovo pratiko.

Saj morda bo zadnjič, da obnavljam naročnino, ker stare grčje hitro pešamo. Dne 16. okt. bo 78 let na moji grbi, ki se je že hudo ki zemlji nagnila. Saj tako ni več nobenega veselja na svetu. Drugega ti ne kaže kakor delati čimdalje bolj, pa ne moreš. Tujak, ko si star, sam ostaneš, če moreš živeti ali ne. Otroci zrastejo in gredo za svojim kruhom in se ne morejo toliko brigati za starše, kakor bi starši radi. Imam dva sina pri vojakih. O enem ne dobim nobenega poročila, drugi pa, ki je nekje čez lužo, se pa zmeraj spominja naju starih dveh doma. Trije so oženjeni in ima vsak svoje skrbi, posebno sedaj, ko povsod vse tako čudno stoji, in se ne morejo veliko brigati za starše. Ali moj John, ki je čez vodo, je pa sin, da je takih malo v Ameriki. Vsak mesec piše in nama kaj pošlje. In hčer doma nama tudi pomaga. Vsak dan ob 6. uri zjutraj morata biti že na delu v mestu, ena kot kuharica, druga pa kot strežajka v restavrantu. Vsako jutro morata že ob 4. uri vstati, iti po krave na pašnik, jih pomolzi, ločiti smetano od mleka, potem pa iti na delo v mesto. Zena je že tri mesece bolna. Zadel jo je mrtvoud. Delati ne more nič, hoditi pa le čisto malo. Tako je, ko je človek star in zanič, sedaj pa je moralo priti še to nesrečno svetovno klanje!

Zdaj bom pa moral to mojo "čajnamansko" pisavo zaključiti. (Pismo nikakor ni "čajnamansko", ampak je prav lično napisano s črnilom. — Ur.) No, tega ne vem nič, ker nikamor ne grem. Hoditi ne morem, me

ta revmatizem lomi, da se komaj okoli doma kretam; nekaj časa delam, pa se usedem, ko ne merim več stati.

Zdaj Vas pa lepo pozdravim in Vam želim dosti dobrih naročnikov in dobrih dopisovalcev, takih kot je Rev. Father Trunk. Njegovo kolono vselej najprvo pogledam, kako jih skrtači take, ki so "smart". — Z Bogom.

Martin Škerjanc.

ČAST VAM, SLOVENCIM IN SLOVENCAM V MILWAUKEE IN WEST ALLISU

West Allis, Wis.

Moja prijetna dolžnost je, da se javno zahvalim vsem ki ste na eden ali drugi način pripomogli do tako sijajnega uspeha našega Slovenskega dneva za prodajo vojnih bondov (Slovenian War Bond Drive) 12. septembra.

Da naš trud ne bo zaman je izgledalo že 14 dni pred proslavo ker povsod je vladalo navdušenje za to akcijo. Potem ko smo videli kako v velikem številu so se udeležila posebnost razna društva paradi mi je srce močnejše utripalo od veselja, toda, da bodo naši ljudje segli v žepe in kupili za nad \$160,000.00 vojnih bondov se ne bi niti sanjalo ne meni, ne kateremukoli članu odbora. Bondi pa še vedno prihajajo in do tega pisanja (30. sept.) stoji svota že skoraj \$180,000.00.

Lahko si torej predstavljate radost in zadovoljnost katero ste nam napravili s svojim blagodušnim sodelovanjem. Niste pa vzradostili samo mene in odbora, — storili ste mnogo več — dokazali ste naši novi domovini Ameriki, da smo Slovenci dobri lojalni državljani in ta dokaz bo vpisan permanentno v ameriški zgodovini.

Moja častna zahvala torej mojim sodelavcem v odboru in vsem ki ste pomagali v dvorani. Nadalje vsem ki ste nastopili na odru s petjem, godbo, plesi ali govori. Najlejša zahvala je na mestu tudi društvom za tako lepo udeležbo v paradi, bodisi v narodnih nošah, uniformah ali celo s krasnimi pomembnimi floti.

Naj ne pozabim zahvale nabiralcem za Ambulančni fund, ter društvom, ki so prispevala ter seveda tudi posameznim darovalcem. Nabralo se je mnogo več kot \$1780, kar je stal ambulance. Darovali smo iz tega že \$500 Rdečemu križu. Iz ostanka smo priredili Domačo zabavo vojakom iz "Billy Mitchell Field", ki so sodelovali v paradi, a preostanek bo Slovensko darilo organizaciji U. S. O. za ameriške vojaške. Denar mora biti porabljen v vojaške svrhe. Podrobno poročilo o vsem bo objavljeno kadar bo vse urejeno in zaključeno.

Iz zgorajšnjih podatkov lahko vidite, da je bila cela stvar jako obširna in delokrog tako velik, da bi bilo treba skoraj knjižnice če bi se imenovalo vsa imena ter se bo vsak strinjal, da to ni mogoče. Vsakdo se je zavedal, da se gre za plemenito patrijotično stvar in vsak je radevolje pomagal in izvršil svojo nalogo sto procentno. Dolžnost pa je da imenujem dva darovalca za ambulančni sklad, namreč "Mr. Frank Soden", ki je podaril \$600.00 in "Mr. Louis Medved" \$100.00, ki sta v resnici omogočila prireditve takšne zabave vojakom, da bodo govorili o njej širom

sveta, kajti mnogi so se prostovoljno izrazili, da tako dobre večerje in tako prijetne zabave kot smo jim priredili Slovenci niso bili še nikjer deležni.

Naslednji dve pismi sem sprejela in jih priobčujem ker so kot zahvala vsem Slovincem ki so kaj darovali za nakup ambulanca.

ARMY AIR BASE
Billy Mitchell Field, Milwaukee, Wisconsin.

Dear Mrs. Schlosar: This letter was sent to us to be forwarded to you.

We also want to express our sincere thanks, thru you, to the Slovenian people of the Milwaukee County Chapter who have so graciously and willingly shown this spirit of patriotism.

At the same time, we want to thank you in advance for the plans which are being made by your organization for a social gathering of those who participated in the parade.

Sincerely,
Harry T. Wood, Lt. Col.,
Air Corps Commanding

WAR DEPARTMENT
Washington, D. C.

Dear Mrs. Schlosar: This office is in receipt of a letter from the Chief, Division of Book-keeping and Warrants, Treasury Department, relative to a check in the amount of \$1,780.00 donated by the Slovenian Section of Milwaukee County National Groups for the purchase of an ambulance for the United States Army.

The Secretary of the Treasury is being requested to utilize these funds for the purpose expressed.

Existing policy of the War Department prohibits the earmarking of donations for a specific organization or for service in a particular locality. Please convey to the members of your organization the sincere appreciation of the War Department for this contribution and the patriotic spirit which motivated their action.

Sincerely yours,
(Signed) H. B. Lewis,
Brigadier General, Acting the
Adjutant General.

Moja prisrčna zahvala prav vsem se enkrat v imenu celokupnega odbora.

Mrs. Josephine Schlosar,
Načelnica Slovenskega odbora za prodajo U. S. Vojnih bondov.

ZGODOVINA KADETINJ
PODRUŽNICE ŠT. 20 SZZ
Popisuje Josephine Erjavec
Joliet, Ill.

(Dalje)

Od začetka leta, ko so se udeležile blagoslovljenja novih uniform v So. Chicago, pa skozi vse leto so bile klicane dekleta na razne prireditve. Vabljenje so bile za Labor Day večer v Mazon, Illinois, da nastopijo na njih County Fair. Za ta nastop so prejele \$25 in prosto vožnjo. Toda to pot jih je doletela nesreča. Njih voz je skupaj priletel s štirimi drugimi avtomobili, tako da jih je bilo kar pet v motorni nezgodi. V tej skupini je bilo 23 kadetek. Druge so se vozile s svojim avtom ter se s tem izognile nesreči. Večina teh 23 deklet so dobile prvo pomoč v bolnišnici v Morris, Ill., druge že potem drugi dan doma. Vest o nesreči teh deklet je bila razburljiva. Vsak je pričakoval še slabše posledice. Toda, hvala Bogu, da so ušle veliki nezgodi, ter da so ušle kaki usodepolni nesreči.

Ker SWU kadetinj je Joliet vsako leto nastopajo v dobrodelne namene, so bile zopet letos vabljene na prireditve za Free Milk Fund, ki se je vršila v High School Auditorium. Ta prireditve je pod vodstvom Mr. R. McAllisterja, direktorja "Undisputed Championship High School band". Njegova godba je dobila prvenstvo sedemkrat po vrsti ter je igrala od newyorške obale do Hollywooda, kjer so bili vsi fantje te godbe gostje filmskih zvezd. Ko so dekleta izvedele, da imajo nastopiti v Annual Music Festival Free Milk Fund, so se hitele zdraviti, in čez deset dni že vse nastopile, razen nekaj deklet, katere še niso popolnoma okrevale. Namen deklet je bil nastopiti združeno in samozvestno. Hotele so pokazati publiko, da so še vedno na me-

DOGODKI

Med Slovenci v Ameriki.

Iz Clevelanda

Cleveland. — Dne 30. sept. je v bolnišnici umrl za jetiko Nik Terček, star 59 let in doma iz Podlipa pri Vrhniki. Tukaj zapuša ženo, brata in 2 sestri.

Bolan

La Salle, Ill. — Naš dober naročnik Mr. Frank Bruder iz 143 Gooding St. se nahaja v bolniški postelji. Želimo mu, da se kmalu pozdravi. — A. S.

V bolnišnici

Pueblo, Colo. — Težko je obolela naša dobro poznana Mrs. Louis Lesar, predsednica podružnice št. 3 SZZ, in je bila operirana. Težko je za družino, pa tudi za podružnico, ker ona je bila zelo delavna pri društvih. Bog ji podeli, da bi okrevala in bi zopet delovala naprej. Vse prijateljice ji želimo, da bi se čimprej povrnila domov k družini. — J. M.

Zastopnik poroča

Sheboygan, Wis. — "Jutri (7. okt.) grem zopet v bolnišnico, da mi bodo še malo popravili roko. Prvič sem bil v bolnišnici tri mesece, potem doma tri tedne, nato zopet v bolnišnici dva tedna, zdaj sem bil doma pet tednov, jutri grem pa zopet nazaj za kaka dva tedna. Potem mi bo, kakor upam, roka toliko boljša, da bom lahko kaj delal z njo; sedaj je ne morem nič. Je pa, hvala Bogu, veliko boljša in sem vesel, da so mi jo vsaj ohranili. Od kraja so mi jo mislili odrezati." — John Udovich, 1135 Dillingham Ave.

Pismo iz Slovenije

Cleveland, O. — Mrs. Frances Potočnik, 1268 E. 168 St., je prejela potom Rdečega križa pismo iz vasi Britof pri Kranju na Gorenjskem, v katerem se ji sporoča, da ji je umrla mati Elizabeta Bajžel, in sicer dne 13. aprila 1941 leta, in da je brat Ivan v italijanskem ujetništvu. Drugi da so zdravi. Pismo je potovalo šest mesecev.

Vsa čast!

Cleveland, O. — Matt Intihar, načelnik slovenske sekcije za podpisovanje vojnih bondov, naznanja, da se je najbolj odrezala Mrs. Gorše iz 207. ce. ste, ki je kupila devet \$500 bondov, za vsakega otroka po enega.

Poroka

Washington, D. C. — V Arlingtonu, Va., sta se 4. sept. poročila Anthony Jos. Klančar iz Clevelanda in Marian E. Jones.

Smrt mladega rojaka

Hamilton, Ont., Kanada. — Blizu Toronto se je 11. sept. ponesrečil rojak Alojzij Maguš. Na poti iz dela v vojni tovarni za aeroplane je nesrečno padel iz stopnic na vlaku, na kar je čez par ur v bolnišnici umrl. Bil je star 24 let in doma iz Ljutomer, odkoder je prišel v Kanado pred 10 leti. Tu zapuša starše in dve sestri.

Nov grob

Johnstown, Pa. — Po kratki bolezni je 25. sept. v bolnišnici umrl Andrej Hreščak, star 54 let in doma iz Unca pri Rakeku. V Ameriki je bival 30 let in je ostal samski. Tukaj zapuša brata in sestro.

Slovenski vojak pade

Johnstown, Pa. — Nekje na južnem Pacifiku je v drugi polovici septembra padel v bojih štabni saržent Philip Langerholc, star 20 let. Bil je letalski mehanik. Strica Sama je služil 18 mesecev.

OGLASI V "AM. SLOVENCU" IMAJO VEDNO USPEHI!

Zapadna Slovanska Zveza

DENVER, COLORADO

Naslov in imenik glavnih uradnikov

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: Leo Jurjovec, 1840 W. 22nd Place, Chicago, Ill.
Podpredsednik in mladinski nadzornik: Geo. J. Miroslavich, 3360 Vine Street, Denver, (16) Colo.

2. podpredsednik: Frank J. Bradach, 2309 Nicholson St., Lockport, Ill.
Tajnik: Anthony Jeršin, 4676 Washington St., Denver, (16) Colo.
Blagajnik: Michael P. Horvat, 4417 Penn. St., Denver, (16) Colo.
Vrhovni zdravnik: Dr. J. F. Snedec, Thatcher Bldg., Pueblo, Colo.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: Thomas J. Morrissey, 1934 Forest St., Denver, (16) Colo.
2. nadzornik: Mike Popovich, 1649 Grove St., Denver, (16) Colo.
3. nadzornik: Anton Rupar, 408 E. Mesa Ave., Pueblo, Colo.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: Joe Blatnik, 2609 E. Evans, Pueblo, Colo.
2. porotnik: Johanna V. Mervar, 7801 Wade Park Ave., Cleveland, O.
3. porotnik: Vincent Novak, Box 492, Ely, Minn.
4. porotnik: Joseph Godec, 16215 Huntmore Ave., Cleveland, Ohio.
5. porotnik: Candid Grmek, 9537 Ave. M., So. Chicago, Ill.

UZADNO GLASILO:

"Amerikanski Slovenec", 1849 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

Vse denarne nakaznice in vse uradne reči naj se pošiljajo na glavnega tajnika, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem v odrasli oddelci, spremembe zavarovalnice, kakor tudi bolniške nakaznice, naj se pošiljajo na vrhovnega zdravnika.

Z. S. Z. se pripoča vsem Jugoslovancem, kakor tudi članom drugih narodnosti, ki so zmogli angleškega jezika, da se ji priključijo. Kdor želi postati član Zveze, naj se oglasi pri tajniku združbenega društva Z. S. Z. Za ustanovitve novih društev zadostuje osem oseb. Glede ustanovitve novih društev pošlje glavni tajnik na zahtevo vsa pojasnila in potrebne listine.

SLOVENC, PRISTOJATE V ZAPAD. SLOVANSKO ZVEZO!

IMENIK LOKALNIH URADNIKOV ZSZ ZA L. 1943:

Štev. 1. dr. sv. Martina, Denver, Colo. — Preds. John Kadunc, 3907 Wynkoop; tajnik John Trontel, 4685 Wash. St.; blagajnik Joseph Tezak, 611 E. 47th Ave.; ml. nadz. Anthony Jeršin, 3515 Osceola St. — Vsi v Denverju. — Seje se vrše vsak drugi torek v mesecu ob pol osmi uri zvečer v Slov. Domu.

Štev. 3. dr. Slovan, Pueblo, Colo. — Predsednik Joe Mencin, 1216 Berwind Ave.; tajnik Joe Spiller, 313 Clark St.; blag. Anton Kochevar, 1208 Berwind; ml. nadz. Joe Spiller, 313 Clark St. — Vsi v Pueblo, Colo. Seje se vrše vsako drugo nedeljo v mesecu ob 9. uri dop. v dvorani sv. Jožefa.

Štev. 4. dr. Zapadni Junaki, Midvale, Utah. — Preds. Frank Costello, 37 Fifth Ave., Midvale, Utah; tajnik in blag. Joseph Perich, 190 Fifth Ave., Midvale, Utah; ml. nadz. John Cvar, 102 — 3rd Ave., Midvale, Utah. — Seje se vršijo 10. vsakega meseca v tajnikovih prostorih.

Štev. 5. dr. Planinski Bratje, Leadville, Colo. — Predsednik Anton Mihelich, 310 W. 3rd St.; taj. John Vidmar, 414 W. 3rd St.; blag. Tony Bost, 700 Elm; ml. nadz. Anton Mihelich in Tony Bost. — Seje se vrše vsakega 11. v mesecu v Domu Slovenskih Društev, 527 Elm St. — Vsi v Leadville, Colo.

Štev. 6. dr. Zvon, Colorado Springs, Colo. — Predsednik John Sikola, 209 Tremont St.; tajnik Michael Kapsch, 508 N. Spruce St.; blag. Stanko Kukuljan, 320 S. 18th St.; ml. nadz. Michael Kapsch. — Seje se vrše vsakega 12. v mesecu v dvorani društva Zvon in društva Triglav.

Štev. 7. dr. Sv. Rožnega Venca, Denver, Colo. — Predsednica Anna Tezak, 611 E. 47th Ave.; tajnica Mollie Zalar, 4641 Pearl St.; blag. Josephine Claus, 4550 Pearl St.; ml. nadz. Anna Tezak in Mollie Zalar. — Seje se vrše vsako prvo nedeljo v mesecu, v Slovenskem Domu.

Štev. 8. dr. Biser, Mulberry, Kans. — Predsednik Frank Crepinsek, R. 2; tajnik in blagajnik John Terlip, Jr., R. 2; ml. nadz. John Baloh, R. 2; zdravnik Dr. Thers. — Seje se vrše vsako drugo nedeljo v mesecu pri tajniku.

Štev. 9. dr. Napredni Slovenci, Canon City, Colo. — Predsednik Anton Dremel, Box 454; tajnik Frank Konte, 112 W. Catlin Ave.; blagajnik Albert Zaverel, Prospect Heights; ml. nadz. Frank Konte, 112 W. Catlin Ave. — Seje se vrše vsako prvo nedeljo po 10. v mesecu v Anton Dremeljevih prostorih.

Štev. 11. dr. Sv. Janes Nepomuk, Rockvale, Colo. — Preds. Matt Sianovich, Box 442, Canon City, Colo.; tajnik in blagajnik Matt Sianovich, Jr., Box 442, Canon City, Colo.; ml. nadz. Matt Sianovich. — Seje se vrše vsako drugo nedeljo v mesecu ob 1. uri popoldne na domu Joe Lipersick.

Štev. 13. dr. Junaki, Frontenac, Kansas. — Preds. John Rudman, Box 92; tajnik in blag. Anton Lesjak, Box 118; ml. nadz. Anton Rudman, Box 92. — Seje se vrše vsako drugo nedeljo v mesecu ob 10. uri popoldne pri predsedniku.

Štev. 14. Slova Slovencov, Spring Glen, Helper, Utah. — Preds. Frank Stavar, R. F. D. Box 77; tajnik Aug. Topolovec, R.F.D. Box 81, Helper, Utah; blag. Joseph L. Rebol, Box 433, Helper, Utah; ml. nadz. Joseph L. Rebol. — Seje se vrše vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldne v John Skerljčev dvorani.

Štev. 15. dr. Triglav, Bingham, Utah. — Preds. Peter Predovich, tajnik Nick Balic Slovonijski Store; blagajnik George Budovinar; ml. nadz. Anna Predovich. — Seje se vrše vsakega 24. v mesecu na domu predsednika.

Štev. 33. Three Star Lodge, Chicago, Ill. — Pres. Louis J. Zefran, 1941 W. Cermak Rd.; Sec'y. Leo Jurjovec, Sr., 1840 W. 22nd Pl.; Treas. Joseph Kukman, 1837 W. Cermak Rd.; Juv. Supervisors, Leo Jurjovec, Sr., Louis Zefran and Elizabeth Zefran. — Meetings are held every 2nd Wednesday of the month at St. Stephen's Meeting hall.

Štev. 34. dr. Bratje Slovani, So. Brownsville, Pa. — Preds. Andy Mihelich, Box 414, Layberry, Pa.; tajnik, blagajnik in ml. nadz. Jakob Jaksekovic, 1519 Sheridan Avenue, So. Brownsville, Pa. — Seje se vrše vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 10. uri popoldne v tajnikovih prostorih.

Štev. 38. dr. Svoboda, So. Chicago, Ill. — Predsednik Candid Grmek, 9537 Ave. M.; tajnik Jacob Smrekar, 9520 Ave. L; blag. Anton Bakse, 9600 Ave. L; dr. zdravnik Dr. H. A. Jebczynski; ml. nadz. Candid Grmek in Jacob Smrekar. — Seje se vrše vsaki drugi v četrti četrti ob 8. uri zvečer v Liberty Hall.

Štev. 37. Blooming Carnations lodge, Cle Elum, Wash. — President Lauri Aho, Cle Elum; Secretary, Mary Ann Moskon, Box 219, Cle Elum; Treas. Mary Butala, 311 E. 2nd Street, Cle Elum; Juvenile Supervisor, Mary Ann Moskon. — Meetings are held every 2nd Thursday of the month at the home of Treasurer.

Štev. 38. dr. "Slovenska Edinost", Diamondville, Wyo. — Predsednik Tony Costello, Box 69, Frontier, Wyo.; tajnik in blagajnik Frank Costello, Box 181, Diamondville, Wyo.; ml. nadz. Josephine Hermon, Diamondville, Wyo.; zdravnik Dr. R. Newman in Dr. A. Boston, Kemmerer, Wyo. — Seje se vrše vsako 1. nedeljo v mesecu v Domu Slovenskih Društev.

Štev. 41. Trail Blazers lodge, Denver, Colo. — Pres. Geo. J. Miroslavich, 3380 Vine St.; Sec'y, Edward J. Kravosch, 4710 Washington St.; Treas. Rose H. Plutt, 638 E. Elk Pl.; Juv. Supervisors, Geo. J. Miroslavich and Edward J. Kravosch. — Meetings are held every 4th Thursday of the month at the Slov. Home, Inc.

Štev. 44. dr. Coloradski rola, Wallenburg, Colo. — Predsednik Mario Banassi; tajnica Albina Papez, 611 Pine St.; blagajnik Louis Papez, 611 Pine St.; dr. zdravnik Dr. Mathews. — Seje se vrše vsako drugo nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldne pri sestri tajnici.

Štev. 45. dr. Hribčki Bratje, Ruth, Nevada. — Predsednik John Brockovich; tajnik Frank Turk, Box 161, Ruth, Nev.; blagajnica Vera Rajkovich, Box 375; ml. nadz. Frank Turk. — Seje se vrše vsakega 16. v mesecu pri sobratu tajniku v hiši št. 1094.

Štev. 46. Royal Gorge Circle lodge, Canon City, Colo. — Pres. Mary Kimmick, Prospect Heights; Sec'y, Treas. and Juv. Supervisor Christine Konte, 112 W. Catlin Ave. — Meetings are held on the first Sunday after the 10th of the month at the home of secretary.

Washington Ave.; Juv. Supervisor Mary Lovrancia, 404 W. 4th St. — Meetings are held every first Tuesday of each month at 1017 Lincoln St. at 7 P. M.

Štev. 51. Whispering Pines lodge, Trinidad, Colo. — President, R. L. Swift, 508 Washington Ave.; Secretary and Treasurer Mary Swift, 508 phine Maeck, 19319 Kowance Ave.; ml. nadz. Emma Lence, 14236 Sylvia Ave. — Zboruje vsaki 3. petek v mesecu ob 7:30 zvečer v Slov. Društvenem domu na Waterloo Rd. Društveni zdravniki so dr. Louis J. Perme, dr. Seigel in dr. Skur.

Štev. 52. Youths of America lodge, Spring Glen, Helper, Utah. — President, Mary Kosec; Sec'y-Treas. H. J. Topolovec, Spring Glen, Helper Utah. — Meetings are held every 2nd Sunday of each month at 7 P. M. at the home of secretary.

Štev. 53. Western Star lodge, Aguilar, Colo. — President, Belford B. Nelson; Secretary-Treas. John Valko; Lodge physician Dr. William Merritt. Meetings are held every third Sunday of each month at 10 A. M.

Štev. 54. Columbine lodge, Crested Butte, Colo. — Pres. Martin Tezak; Sec'y-Treas. and Juv. Supervisor, Frank Starika, Jr., Box 234. — Meetings are held every fourth Sunday of each month at the Knights of Columbus Hall.

Štev. 55. Pioneers lodge, Aspen, Colo. — President, Joe Belle; Sec'y-Treas. Frank Sparovic, Box 472; Juvenile Supervisor, Rose Mismash. — Meetings are held every third Tuesday of each month at Brother Sparovic's place.

Štev. 56. All Saints lodge, Lockport, Ill. — Pres. Frank J. Bradach, 2309 Nicholson St.; Sec'y-Treas. Frank D. Spelich, 658 N. Broadway St., Joliet, Ill.; Juvenile Supervisor, Mildred A. Gregorich, 2307 N. Nicholson St. — Meetings are held every 2nd Sunday of each month at 604 Sterna Ave., Lockport, Ill.

Štev. 57. Sky Blazers lodge, Chicago, Ill. — Pres. Mary Petan, 5020 S. Kolin Ave.; Sec'y-Treas. Jennie Kitz, 4734 So. Keeler Ave.; Juvenile Supervisor Mary Demars, 4734 S. Keeler Ave. — Meetings are held on the last Sunday of each month at 4734 So. Keeler Ave.

Štev. 58. Modernaires lodge, Cleveland, Ohio. — Pres. Vera Jane Mervar, 7801 Wade Park Ave.; Sec'y-Treas. Marie Werlein, 1329 E. 68th Street.

Štev. 59. Golden Eagle lodge, Central City, Pa. — Pres. Joseph Delasick, Box 177; Secretary, Yustin Yurjevsk, Box 122; Treasurer, Louis Rudolph, Box 162; Juvenile Supervisor, Yustin Yurjevsk. All of Central City, Pa. — Meetings are held every 2nd Sunday of the month.

Štev. 60. Oak Creek lodge, Oak Creek, Colo. — Pres. Mary Perich; Sec'y-Treas. Emma Kerzan; Juvenile Supervisor, Pete Kerzan. — Meetings are held every 3rd Sunday of the month at the home of Secretary.

Štev. 61 and 62. Atlas and Keiser Lodges, Keiser, Pa. — President John Michaels; Sec'y-Treas. Charles MacKavage, 232 E. Melrose St., Keiser, Pa.

Štev. 64. Mt. Carmel Lodge, Mt. Carmel, Pa. — President, Helen Rudock; Sec'y-Treas. Stanley A. Yezerski, 332 So. Oak St., Mt. Carmel, Pa.

Štev. 65. Ranshaw Lodge, Shamokin, Pa. — President, Stanley F. Valeski; Sec'y-Treas. John Bincoski, 320 E. Independence St., Shamokin, Pa.

Opomba: — Za slučaj, da je v imeniku kak naslov ali ime, ali kaj drugega napačnega, blagovoli naj se naznaniti upravi Amer. Slovenca, da se to popravi.

Note: — In case of an error in this roster please notify the editor of Amer. Slovenec so that it may be corrected.

IZ SLOVENSKEGA NASELBIN

(Nadaljevanje z 2. strani)

WAR DEPARTMENT

Elwood Ordnance Plant
Mrs. Josephine Erjavec
Supreme Secretary
Slovenian Women's Union
of America
527 N. Chicago Street
Joliet, Illinois.

Dear Mrs. Erjavec:
My sincere thanks go to you, Mr. Fred Pearson, and the splendid women of the Championship Drill team. No program such as Elwood Ordnance Plant's Open House could have been the success that it was without the cooperation of your organization.

PRED DESETIMI LETI

George Marchan pred mikrofonom na svojem prvem radio programu v Chicagu pred desetimi leti. Prihajajo nedelje bo slavil desetletnico obitane svoje radio ure z velikansko javno prireditvijo v Chicagu Ameriški Dvorani. Naše iskrene čestitke, George!

sveti maši so kadetinja skupno prejele sveto obhajilo. Ob enem je bila tudi peta sveta maša, ki jo je daroval njihov duhovni vodja, Rev. Geo. Kuzma, v zahvalo za ozdravljenje in rešitev iz večje nevarnosti. Med sveto mašo je pel mešani zbor latinsko mašo, toda ob koncu svete maše je pa moški zbor zapel krasno Marijino pesem, pod vodstvom prof. Antona Rozmana.

Dekleta imajo letno 15 do 20 javnih nastopov. Ugled uživajo povsod, posebno pa med ameriškim narodom. Častno je za Slovensko žensko zvezo, katere članice so te dekleta, ki tako med javnostjo delajo reklamo za našo organizacijo. Častno je tudi za slovensko naselbino in sploh za ves slovenski narod v Jolietu in okolici, da so to le slovenske dekleta, ki zbuja pozornost raznim narodom.

Ravno njih nastopi so povzdigli spoštovanje do Slovencev tu v našem kraju. Ameriški narod se je začel zavedati, da smo tudi Slovani, Slovenci, česa zmožni, zato ni čudo, da so prav te dekleta tako zaželenje. Tu se je uresničil izrek, da po težkem boju, po težkem prizadevanju, pri neupogljivi in železni volji pride zmaga in priznanje.

Te vrstice sem napisala, ker sem bila takrat zraven, ko se je ta krožek ustanovljal. Od prvega dneva do danes zasledujem vsak njihov korak. Bila sem z njimi ob veselih dnevih, bila zraven njih tudi, ko so se dekleta bojevala za obstanek, ter sem jih vzpodbujala k nadaljnjemu prizadevanju. Delila sem z njimi zmagave in priznanja. Postale so mi dekleta kot nadaljnje članice moje družine.

Poleg mene ima pri tem krožku tudi zasluge prejšnja predsednica pod. 20, Mrs. Emma Planinsek, katere je bila njih dedna roka in je še vedno zvesta svetovalka in prijateljica.

Dekleta imajo vsako leto tudi volitve uradnic. Za to leto so izvoljene sledeče: kapitanka Jo Mahkovec je ponovno izvoljena; lieutenant so Rita Stukel in Mildred Erjavec; predsednica je Isabelle Musich, podpredsednica Marie Popek, tajnica Mary Bostjancich, blagajničarka pa Bernice Kuzma. Duhovni vodja Rev. Geo. Kuzma. Poročevalka Olga Erjavec.

Dne 24. oktobra bo zopet pomenljiv dan za National Championship kadetinja. Ta dan bo praznovala podružnica št. 20 petnajstletnic. Za to slavnost bodo blagoslovljene nove uniforme mladinskega krožka. Ta krožek je bil ustanovljen zadnjega dne 1. 1942.

Deklic, ki bodo v novih uniformah, je 45, v starosti 12 do 18 let. Te dekleta se ravno tako vežbajo kot njih starejše sestre. Ko bo kako mesto izpraznjeno pri Championship kadetinjah, potem dobijo priliko za vstop v starejši krožek. Ob tej slavnosti bo blagoslovljeno tudi bandero mladinskega krožka in pa slovenska zastava. Vsa ta slavnost se bo pričela ob pol enajsti uri s parado krožkov, nato dveh godb, The National Championship High School bande, nato pa domače bande fare Sv. Jožefa. Dalje bodo v paradi tudi Boy scouts in ROTC iz Višje šole. Sledile bodo paradi tovarišice, tete, in različni botri. Lansko leto ob tem času so imele enako slavnost Championship kadetinja, ki so bile navzoče pri blagoslovitvi ameriške zastave in droga, in so praznovala svojo zmago kot Honor Cadets. Za to slavnost se podružnica št. 20 pridno pripravlja.

Ob zaključku mojega opisanja krožka jolietke podružnice izrekam željo, da bi mlajši krožek hčlil po poti starejšega krožka, da bi enkrat enako bilo njim priznano prvenstvo. Naj enako ponosno zastopajo Slovensko žensko zvezo in slovenski narod v Jolietu.

RAZGOVOR O NACRTIH ZA TRAJEN MIR

New York, N. Y. — Pretekli teden, na konferenci, katero je vprizoril "The New York Times", je prišlo do splošnega sporazuma glede temeljnih načel za mednarodni sistem organizacije miru, v diskusiji 8 vodilnih osebnosti, ki se bavijo z načrti za povojni svet.

V idejah, po kakšnih metodah, v kakšnem obsegu, kedaj in kako naj si slede koraki k temu zaželenemu cilju, pa so se pokazale velike razlike. Mrs. Anna O'Hare McCormick pa je vendar zaželela, da "vlada dovelj splošnega soglasja, da so s tem potrjena poročila opazovalcev in statistik javnega mnenja, ki trde, da se kristalizira v ameriškem mišljenju z veliko naglico spoznanje bistvenih potreb zunanje politike."

Poslanec J. W. Fulbright iz Arkansas, ki je sestavil Fulbrightovo resolucijo, katero je poslanska zbornica ravnokar sprejela, je poudarjal, da nikakor ne smatra, da je njegova resolucija "mazilo" za vse boleline, temveč, da je le prvi korak, ki nas približuje ustvaritvi nove zunanje politike za kolektivno varnost. Dejal je, da ima ljudstvo možnost, poveriti svojo polnomoč kateri koli javni agenciji, kot je že storilo v mnogih lokalnih, državnih in federalnih zadevah, ter da bi bilo najmodreje, storiti to tudi v zadevi onemogočanja vojne in vzdrževanja mednarodnega prava in reda.

Senator Joseph H. Ball iz Minnesote je izjavil, da je korak poslanske zbornice, ko je sprejela Fulbrightovo resolucijo s pretežno večino obeh strank, dogodek "dalekosežnega pomena" in je naglašal, da je to priznanje dejstva, da morajo Zedinjene države nositi svoj delež odgovornosti za svetovni mir. Senator je prav posebno naglašal potrebo svetovne organizacije okoli jedra Zedinjenih narodov, ter z zadostno oboroženo silo, da se prepreči bodoče poizkuse kakih napačkov.

Po mnenju Mrs. McCormick so vsi govorniki sprejeli potrebo mednarodne policijske sile in omejitev, ali "zamenjo", nacionalne suverenosti za red in zaščito. Vsi soglašajo s tem, da je nadaljevanje trdne in tesne skupnosti z Veliko Britanijo temelj ne le naše varnosti, temveč tudi baza širše splošne organizacije. Odklanjali so ime "zaveznitstva" za označbo vezi z Veliko Britanijo ali za skupino 4 velesil, toda vsi razven enega priznavajo, da je tu jedro one sile in oblasti, ki je edina pot, da obvarujemo red v prehodnem stanju med vojno in mirom.

"Neglede na to, dali se je proglasil za to skupino kot izhodišče ali za zvezo zahodnih demokracij, je zbor vendar z vsilo zagovarjal obširno organizacijo. Vsi so se izrekli proti osamljenemu postopanju, prav posebno pa proti hegemoniji velikih sil nad manjšimi narodi. Ker pa je to mnenje nekakšen odmev iz splošnosti svetovnega mnenja, nobeden izmed graditeljev miru ne bo smel pozabljati, da bo vpoštevanje pravic malih držav za Amerikance merilo ocene za pravičnost miru."

Urad za vojne Informacije.

Vi radi berete vesti iz drugih naselbin; drugi radi berete novice in dogodke v "Am. novice iz vaše naselbine. Poročevalci."

VI SE UČITE ANGLEŠČINE - VAŠI OTROCI PA SLOVENSČINE

iz Dr. Kernovega

ANGLEŠKO-SLOV.

BERILA

"ENGLISH-SLOVENE READER"

kateri se sedaj prodaja po znani ceni, samo \$2.00

Naročila pošljite na:

AMERIKANSKI SLOVENEK

1849 W. Cermak Rd.,

Chicago, Illinois

DELO DOBE

ženske za čiščenje uradov v Union Station Building

Vi lahko naredite svoj del v nujni vojni industriji s tem, da pomagate transportacijskemu sistemu

STAROST 18 do 50 LET
Stalno delo sedaj in po vojni
Stalno aličasno delo

IZREDNO DOBRA PLAČA
Povišanje po 6 mesecih
Udobne delavske razmere

Employment office:

CHICAGO UNION STATION

516 West Jackson Boulevard

Chicago, Ill.

2x

KNEZ SEREBRJANI

— ROMAN —

[Rusko — A. K. Tolstoj — Poslovenil — Al. Benkovič]

"Hej, samo da ne lažeš, stavec!"

"Naj me vrag vzame, naj ne vidim kraljstva nebeskega! Naj me Bog takoj s strelo ubije, če kaj vem o konju ali o bo-jarki!"

"Daj sem luč, da pogledamo, ali ni sledov v pesku."

"Kaj boste gledali?" je rekel eden izmed opričnikov. "Če bi tudi bili, tak so jih naši konji pomandrali. Sedaj ne najdemo ničesar več."

"Potem pa nimamo kaj iskati. Odpri nam izbo, stavec, da položimo kneza noter."

"Tako, prijatelji, takoj! Oj, star sem, dobrotniki: sicer bi stopil v krčmo in vam prinesel piva in zelenega vina."

"Ali ga doma nimas?"

"Ne, prijatelji! Kje ga bom pa siromak vzel? Nimam ne vina ne jedi, ne krme za vaše konje. V krčmi, tam je vsega dovolj. Tam imajo tako vino, da bi ga lahko postavil na carsko mizo. Tesno vam bo pri meni, častita gospoda, in ničesar ni za pod zob. Sicer pa ste tako vojni ljudje — in ste lahko tudi brez večerje. Vaši konji se napasejo trave. . . . Samo to je slabo. . . . trava je tu čudna. Včasih se kak konj napase, potem ga pa tako napenja, da postane tak kot gora. Nekaj časa se ti ziblje, ziblje, potlej pa počini!"

"Vrag te vzemi, goba ti stara! Ali bi rad, da bi nam konji popokali?"

"Bog varuj, prijatelji! Konje lahko tako privežete, da se ne bodo mogli pasti. Eno noč, to ni taka stvar, bodo že tudi tako prestali. Vas, gospoda, pa prosim spoštljivo, izkažite čast moji izbi. V njej ni niti sena niti slame — gola tla. Pri meni ni tako kakor v krčmi. In ko ležete spat, ne pozabite moliti molitev zoper nočni strah. . . . pri meni namreč straši."

"Ej, ti vragov stric! Vrag naj vzame tebe in tvojo izbo! Glej ga no, s čim bi nam rad postregel? Mladci, pojdim v krčmo! Kako daleč pa je do tja, stavec?"

"Blizu je, prijatelji, čisto blizu. Pojdite po tej stezi; ko pridete na cesto, zavijte na levo; po cesti boste hodili komaj eno vrsto in že ste pri krčmi."

"Pojdimo!" so rekli opričniki.

Vjazemski je bil še vedno nezavesten. Hlapci so ga dvignili in ga varno nesli na nosilih. Opričniki so zajahali in šli za njimi.

Komaj je bila tolpa odšla in v gozdu ni bilo več slišati človeškega glasu, je stavec odprl mlin.

"Bojarka! Odšli so!" je rekel. "Izvoli v izbo. Ah, ti revica moja, kako si se skrila! Izvoli v izbo, labod ti moj! Tam ti bo prijetneje."

V kotu izbe je nastljal svežega mah, naredil luč in postavil pred Heleno leseno skledo z medom v satovju in kratec kruha.

"Jej na zdravje, bojarka!" je rekel in se nisko klanjal; "takoj ti prinesem vinčka."

Pohitel je še enkrat v mlin in prinesel veliko steklenico in lončen vrček.

"Na tvoje zdravje, bojarka!"

Stavec je kot gospodar prvi izpraznil vrček. Vino ga je razveselilo.

"Izpij, bojarka!" je rekel. "Sedaj se ti ni treba bati nikogar. Krčmo iščejo. Če jo najdejo ali če ne najdejo, sem jih ne bo več; sem jih že po taki poti poslal. . . . he, he! Zakaj pa ne pokušaš vina, bojarka? Sicer pa ga ne pokušaš, slabo vino je. Prinesem ti drugega!"

Mlinar je zopet zbežal v mlin, to pot se je pa vrnil s steklenico pod pazduho in srebrno čašo v roki.

"Vidiš, to je pa res vino!" je rekel in nagnil steklenico nad čašo. "Na tvoje zdravje, bojarka! To vino mi je s čašo vred podaril dober človek. . . . Prsten mu pravijo. . . . he, he! Tu v gozdu prebiva mnogo dobrih ljudi in vsi so moji prijatelji. Jej, bojarka! Zakaj ne ješ satja? To ni navadno satovje. Takega ne dobiš sto vrst naokrog. A zakaj ni kakor navadno? Ker

znam s čebelami bolje ravhati nego drugi.

Jaz nisem tak kakor drugi. Vsako leto vržem najlepši panj povodnemu možu v močvirje in mu velim: Tu imaš, dedek pokusi!

He, he! A on, bojarka, Bog mu daj zdravje, čuva moj čebeljak. Radi njega so tudi čebele na svetu. Jahal je konja toliko časa, da je poginil, ga vrgel v močvirje in iz tega konja so izrojile čebele; ribiči pa so vrgli mrežo in namesto rib ujeli čebele. . . .

Ej, bojarka, malo ješ in malo piješ! Pa boš videla, da te prisilim izpiti vino. . . . Poslušaj, bojarka! Na zdravje. . . . he, he! Na zdravje kneza. . . . ne tega, marveč Serebrjanega! Bog mu daj zdravje, ali ga je posekal tega, no — Vjazemskega! Pa bojar Družina Andrejič, he, he! Na njegovo zdravje, bojarka! Tu pri meni prebiješ skrita dan ali dva, potem pa pojdi, kamor hočeš: k Družini Andrejiču ali pa k Serebrjanemu. . . . Kaj me to briga! Na tvoje zdravje!"

Čudno in bolešno so zveneale Heleni v srce besede pijanega mlinarja. Zdela se ji je, kakor da bi mu bile znane vse njene najbolj skrite misli, kakor da bi jih bral v njenem srcu. V steno zataknjena trska je razsvetljevala njegov razorani obraz z jarkim svitom. Njegove sive oči so bile omeglene od pijače, vendar se je Heleni zdela, kakor bi prodirale skozi njo. Zopet jo je postalo strah in pričela je glasno moliti.

"He, he!" je rekel mlinar; "le moli, bojarka, le moli, jaz se tega ne bojim. . . . mene z molitvijo ne prestrašiš, s kadihom ne prekašiš. . . . sam znam zagovarjati. . . . Jaz nisem kar tako. . . . mene pozna povodni mož in gozdni hudir. . . . poznajo me rusalke. . . . in čarovnice. . . . in strahovi — vsi me poznajo. . . . mene. . . . mene. . . . Ali hočeš, da jih pokličem? Šikalu! Likalu!"

"Jezus!" je šepetala Helena.

"Šikalu! Likalu! Kaj? Ne gredo? Čakaj, že pripeljem! Bdu, bdu!"

Stavec je vstal in opotekajoč se ter plešoč odšel iz izbe. Helena je z grozo zaprla vrata za njim. Mlinar je dolgo za vrati govoril sam s sabo.

"Mene vsi poznajo," je govoril s baha-vim, a že pojemajočim glasom; "lesni hudir. . . . povodni mož. . . . rusalke. . . . in strahovi. . . . Jaz nisem kar tako! . . . Mene vsi poznajo! Bdu, bdu!"

Slišalo se je, kako stavec pleše in potrkava z nogami. Potem mu je glas oslabil, legel je na tla in skoro se je zaslislalo njegovo hropenje, ki se je vso noč spajalo s šumenjem mlinskega kolesa.

18. Stari znanci

Drugi dan po uničenju doma Morozovskega je jahal star vojak na vrancu skozi gosti les. Neprestano je snemal čapko in nečemu prisluska-val.

"Tiho, Galka, (Kavka) ne hrkaj tako!" je govoril in tapljal konja po krepkem vratu. "Kako si vendar neugnana, ne daš miru, da bi človek kaj slišal! Za vraga, niti kraja ne poznam! Sama lipa in leščevje; ko smo pa tiste dni ponoči jahali tukaj, je menda dišalo po smoli!"

In jezdec je nadaljeval svojo pot.

"Postoj, Kavka!" je rekel naenkrat in nategnil udo. . . . "Sedaj sem pa menda zopet nekaj slišal. Postoj vendar, da bi te vrag! Pa res slišim! A to ni več šumenje listja, to je mlinsko kolo! Poglej ga no, kam se je skril ta mlin! Zdaj pa le počakaj! Sedaj mi ne uideš, da bi te vragova babica!"

In Mihejič, kakor bi se bal, da bi zopet ne zašel s poti, je krenil v diru naravnost proti šumu.

"No, hvala Bogu!" je rekel, ko se je med drevjem pokazalo z mahom porastlo tramovje z vrtečim se kolesom.

(Dalje prih.)

POROČILA, KI POJASNUJEJO RAZMERE V DOMOVINI

(Nadaljevanje s 1. strani)

bo itak šel, ne Mihajlovič, ki je daleč v Bosni, ne liberalci, ampak Vaške Straže — te predstavljajo nevarnost za komunizem! Te Vaške Straže je Partija nazvala "bela garda", prav tako kot so boljšeiki nazivali svoje nasprotnike ob revoluciji.

Dobro razširjena in spretno pisana propaganda hoče doseči glede Vaških Straž dvojce: Na eni strani bruha ogenj in žveplo na Vaške Straže kot izdajalske formacije, ki so v službi okupatorja, da bi preprečile osvoboditev slovenskega naroda itd. Na drugi strani pa jih ista propaganda komunistov denuncira okupatorjem kot od-delke jugoslovanske vojske, ki da jih vodi Mihajlovičev zastopnik in imajo namen ustvariti na Gorjancih bazo za izkrcavanje Angležev in hočejo o prvi ugodni priliki skočiti Italijanom za vrat. V ta namen so izdali za okupatorja brošuro z naslovom: DOKUMENTI O BELOGARDISTIČNI - MIHAJLOVIČEVSKI IZDAJI, januarja 1943. V tej brošuri so natisnjene izjave, ki naj bi jih bila dala pri zaslisanju na Suhorju ujeti komandant Vaške Straže, kapetan Dobrivoj Vasiljevič, in kurat pater Klement Norbert. Oba sta bila umorjena in komunisti zdaj lahko pišejo o njih izjavah, kar se jim zdi. V resnici so pa v brošuri same klevete in denunciacije od strani komunistične partije, pa se seveda zde okupatorjem verjetne.

Pater Klement je glasom brošure izjavil: Imeli smo namen (Vaške Straže), da udarimo po Italijanih spomladi. . . . Duhovnik v beli gardi so: Tone Sinkar, bivši kaplan v Mirni peči, zdaj v Gracarjevem turnu. Kaplan Mave iz Toplice pri Novem mestu, ki je sedaj v Semiču. Duhovnik Kupljenik, ki je sedaj v Mokronogu kot verski referent. Pri štabu bele garde je župnik Frelih, begunec iz Gorenjske. . . .

PRODAM

— Tri flate zidano hišo, po 4 sobe, blizu 26. ceste in Sawyer Ave. Cena samo \$5,800.00.

— Dva flata po 4 sobe, s ('B' Window), blizu 24. ceste in St. Louis Ave. Cena samo \$6,800.

— Tri flate zidano hišo, po 4 sobe z dvema lotoma, blizu 28. ceste in Drake Avenue. Cena \$8,200.00.

Za nadaljne podrobnosti se obrnite na:

ANTON JORDAN,
2417 So. Lawndale Ave.,
Chicago, Ill.

"Amer. Slovenec" je vez, ki
druži ameriške Slovence od
obale do obale.

Hvala Vam! . . . Hvala Vam! . . . Hvala Vam!

Moški in ženske v službi naše telefonske organizacije si prizadevajo iz vseh svojih moči, da Vam ustrezajo — kljub temu, da smo prisiljeni vsled vojne, vsled česar je popolna potreba težavna in včasih nemogoča.

Ne glede na vse to pa prejmemo obilo prijazne pohvale od oseb, ki se poslužujejo telefonsko-uradnikov vojnih industrij in vladnih uradov, visokih častnikov iz vojske in mornarice, železnice, listov in vsakovrstnih uč-

nih zavodov, osebja FBI in USO in drugih uradov. Nekaj takih izjav prihaja od vojakov in mornarjev, ki so jim Illinois Bell operatorke ali drugi telefonski uslužbenci pomagali v kakem posebnem slučaju.

Lahko ste zagotovljeni, da bo naše osebje tudi v bodoče postopalo z isto skrbnostjo in učinkovitostjo. Vsi namreč vedo, da je prvovrstna telefonska postrežba tukaj na domači fronti eno bistvenih ameriških vojnih sredstev.

ILLINOIS BELL TELEPHONE COMPANY

Škončajte vojno! Kupujte bonde!

MARIN KLARICH & SON

GENERAL CONTRACTORS and BUILDERS

Gradbeni podjetniki in gradbeniki

Mi prevzemamo vse vrste dela, gradimo nove stavbe kakoršnega koli obsega. Sprejemamo velika dela kot grajenje večjih poslopij, šol, tovarn, ali kakršnekoli. Ob enem sprejemamo tudi manjša dela, kot popravljanje hiš in drugih poslopij. Za nas je vsako delo in naročilo dobrodošlo.

Nasvete, proračune in načrte dajemo na željo brezplačno.

Čemu plačujete visoko najemnino. Dajte si postaviti lasten dom, lastno hišo, kar napravimo vam mi za smerno nizko ceno.

Pokličite nas na telefon

Calumet 6570 or 6509

MARIN KLARICH & SON

V svojem lastnem uradu

3050-3052 So. Wallace St., Chicago, Illinois

Pisano polje

J. M. Trunk

Rusi so dregali in dregali radi fronte iz — Londona. Fronta je prišla iz Egipta. Zadeva strategov. Churchill je izjavil, da je to tretja fronta, druga iz Londona pa pride na vrsto. Hm? Hm? In to tretjo fronto bodo raztegnili na Balkan, pravijo, pa se jim bolj mudi priti tja pred Dardanele. Hm? Hm? Ne trdim jaz, trdi Mac Kenzie, ki bolje pozna robo za kulizami, da se Angležem mudi priti na Balkan, ker bi še Moskva utegnila priti tja na uro gledat. Saj niste klade, da bi ne razumeli tega angleškega jezika. Morda odleže takim, katere kar "prime", če samole slišijo nekaj o Moskvi, in poleg tega svetu na vsa usta pripovedujejo, da v Moskvi ne razumejo slovanskega jezika, ker tam "ponimajo po ruski", in to je komunističen jezik. Morda bo vsem pomagano, bojim se le, da nikomur ne bo.

Trije Italijani, vidim, so govorili, ko so Italijani postali dvoživke, ali zadobili dva obraza. Dr. Parmese je profesor v Chicagu, hud republikanec, Toscanini je umetnik tudi republikanec in Sturzo je duhovnik in politik in bi z vsako vladno obliko izhajal. Vsi trije so antifasisti, in vsi trije toplo govorijo za Italijo, kar je vse hvale vredno, če gre le za Italijo. Ampak vsi trije močno poudarjajo, da se Italiji ne sme vzeti niti pidi zemlje, in eden izrecno omenja pri tem Trst in Reko, in to je že zdaj oprežno, ker pol Italijanov vsaj je že danes med zmagovalci! Kdaj je že kak zmagovalac kaj odstopil? Bojim se, da bo dr. Čok imel hude ure tam v Afriki.

Predpogoj bi bil, da so se v Moskvi spametovali in ne bodo rinili z glavo skozi zid, obdržali, če jim tako kaže, komunistično obliko le za Rusijo. Ako danes v Rusiji še ni demokracije, bi me to ne vznemirjalo preveč, saj jutri se lahko kaj izpremeni, in dosti se je že izpremenilo. Ako kdo pri izpremembah trdi, da je vse le oportunistična hinavščina, je to njegova zadeva. Spametovali da bi se, to je predpogoj, in na podlagi tega, da bi skušali napraviti slovansko falango, mesto tiste "cordon sanitaire", o katerem sanjajo v Londonu. Poljaki so nekaj rekli o raztegnitvi tje pred vrata Berlina. Zopet odločen predpogoj: Nemcem pustite vse pravice, ki jim grejo kot narodu, nič — popolnjenja, poljsko pa, kar je poljskega! Nemci bi seveda delali hude obraze. Kdo naj jih zadrži, da ne začnejo že jutri z revolto zoper Poljake? Ali bi se mogli Poljaki sami ustavljati? Povoda za revolto Poljaki Nemcem ne smejo dati, in povoda bi v resnici Nemci ne imeli, ako se jim priznajo vse narodne in politične in etične pravice. Pa bi le skušali revoltirati! Kdo naj jih drži nazaj? Tu je point. Poljaki morajo biti v kaki zvezi z močnejšim, ki bi imel moč, da bi napravil red, ako pride do revolte, oziroma revolto naredil že naprej nemogočo radi nekoga dobrega strahu pred njegovo močjo. Poljaki pred Berlinom, yes, bi šlo, ali Poljaki morajo biti v zvezi z močnim, pred čigar besedo bi se stresel Berlin. Na tiste meje na zapadu, na Belorusie in Rutence naj Poljaki pozabijo, saj tam niso Poljaki, in če jih je nekaj, lahko ostanejo Poljaki, do vrat Berlina pa lahko pridejo, če imajo dosti soli v glavah.

Slučaj nanese, ne moreš biti le med jelene. Irsko-nemško ozadje, sam veljaš za Nemca.

Srca se odprejo. Irci bi radi zmagali tako, da bi ne zmagali Amerikanci, in Nemce poznate. Zmaga pa se oddaljuje, se ne približuje. Fant, jezik za zobe, poslušaj le. Tem krogom se svita, da bo le Amerika zmagala, Rusijo pustimo, o nji ne pravijo ne bev ne mev. Ako ni Hitlerove zmage, gre tudi "irska" zmaga rakom žvižgat. Huda roba za irsko srce. Kaj toraj pravijo ti irsko-nemški krogi? "Dokler traja vojna," pravijo in se solzijo po volkovi maniri, "bo še slo v Ameriki, ko jenja vojna, bo tudi Ameriko zlomek odnesel!" Vidite, kako je v tem ozadju. Če Irski ne pridobi in Nemčija podleže, naj gre tudi Amerika, ampak ameriški kruh je tudi njim dober. Idi med jelene.

DR. JOHN J. SMETANA
Pregleduje oči in predpisuje očala
23 LET IZKUŠNJE
OPTOMETRIST
1801 So. Ashland Avenue
Tel. Canal 0523
Uradne ure: vsak dan od 9
zjutraj do 8:30 zvečer.

DELO DOBIJO
2 voznika za lahki truck. Plača nad unijsko lestvico. Dalje dečki za raznašanje po šoli.
MANGEL FLORIST
724 S. Wabash Ave. Tel. Central 8732

DELO DOBIJO
3 ženske ali moški za cvetlično trgovino, ki so že malo izurjeni v tem delu.
MANGEL FLORIST
724 S. Wabash Ave. Tel. Central 8732

ALI GRESTE VI V KALIFORNIJO?

Avtomobilska transportacija na razpolago. Vozite se kakor v svojem. Vzemite seboj družino. Najnovejšega tipa avtomobili. Za informacije kličite Mansfield 3700, ali pa pišite na: California Car Co., 4715 Madison Street, Chicago, Ill.

DR. J. E. URSICH
ZDRAVNIK
in
KIRURG
Urad:
1901 West Cermak Road
— 3 in 7—8 P. M. razun ob sredah
Tel. Canal 4918
CHICAGO
Residenčni tel.: La Grange 3966

Michael Trunko
in Sinovi
PLASTERING and PATCHING
CONTRACTORS
Pleskarji in popravilci ometa in sten.
2114 W. 23rd Place, Chicago
Telefon Canal 1090
Kadar imate za oddati kako pleskarsko (plasterers) delo, se vam priporočamo, da daste nam kot Slovincem priliko in da vprašate nas za cene. Nobene zamere od nas, če daste potem delo tudi drugam. Za pleskarska dela jamčimo.

BUY
DEFENSE
STAMPS
BONDS
KEEP 'EM FLYING

SIRITE "AM. SLOVENEK"!